

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Salin, S., Valtatie, H. & Hautsalo, K. (2019) Genomitieto mullistaa muistisairaalan hoitotyön opetusta. *Muisti*, 2019:4, s. 42.

Genomitieto mullistaa muistisairaahan hoitotyön opetusta

Tampereen ammattikorkeakoulussa gerontologisen hoitotyön ja muistisairaahan hoidon opetusta kehitetään katse tulevaisuuteen suunnattuna. Genomitieto on tulossa päivittäiseen käyttöön terveydenhuollossa. Alalla jo olevien ja valmistuvien sairaanhoitajien tulee ymmärtää tämän tiedon merkitys esimerkiksi muistisairaahan ihmisen hoidossa ja ohjauksessa.

Etenevät muistisairaudet ovat kansanterveydellinen ja -taloudellinen haaste. Maailmanlaajuisesti muistisairauksia sairastavien ihmisten määrä kasvaa nopeasti. (THL 2019.) Vaikka muistisairauksiin ei ole parantavaa hoitoa, nykytutkimus tuottaa laaja-alaista tietoa niin muistisairauksista kuin niiden ennaltaehkäisystä, hoidosta ja vaikuttavuudesta. Paljon tiedetään jo esimerkiksi muistisairauksien riskitekijöistä ja siitä, miten sairastumista voitaisiin siirtää myöhemmäksi.

Muistisairauksien hoidossa on tärkeää sairastuneen henkilöstä lähtevä aiempaa yksilöllisempi ja täsmällisempi hoito. Tämän suuntauksen mahdollistaa geenitietoon perustuva tutkimus. Jo nyt kuluttajille on tarjolla yksittäisen geenin tai laajemman genomitutkimuksen selvitysmahdollisuuksia. Genomitutkimus etenee kovaa vauhtia ja tulosten soveltaminen

terveydenhuollossa haastaa alan ammattilaiset monella tapaa.

Terveydenhuoltohenkilöstö kohtaa monenlaisia kysymyksiä, kuten mitä hoitajan pitää ymmärtää genomitiedosta ja miten genomitieto vaikuttaa asiakkaaseen. Yksi tärkeä kysymys on, minkälaista ohjausta asiakas tarvitsee. Myös asiakas joutuu miettimään esimerkiksi eettisiä kysymyksiä, kuten onko sukulaisillani oikeus tietää heidän perimäänsä koskevaa tietoa ja minulla velvollisuus kertoa siitä.

Tärkeä kysymys onkin miettiä, miten ymmärrämme, tulkitsemme ja toteutamme genomitietoa osana terveyttämme. Tätä kysymystä pohditaan parhaillaan Tampereen ammattikorkeakoulussa. Ensimmäisenä ammattikorkeakouluna Suomessa olemme suunnannäyttäjänä suunnittelemassa, tutkimassa ja kehittämässä genomitiedon käyttöä terveydenhuollossa. Geenikartta – tie terveyteen on laaja hanke, jonka tavoitteena on luoda potilastiedon vastuullisen hyödynämisen tiekartta kehittämällä alan osaamista ja koulutusta. Genomitiedon otamme yhdeksi osa-alueeksi gerontologisen hoitotyön ja muistisairaahan hoidon opetusta. Nyt ja jatkossa me haluamme pysyä aallonharjalla gerontologisen hoitotyön opetuksen suhteen ja olla osaltamme takaamassa uusien ammattilaisten osaamista tällä alueella. ➡

Sirpa Salin

YLIOPETTAJA,
GERONTOLOGINEN HOITOTYÖ

Heidi Valtatie

TTM, LEHTORI

Katja Hautsalo

TTM, LEHTORI